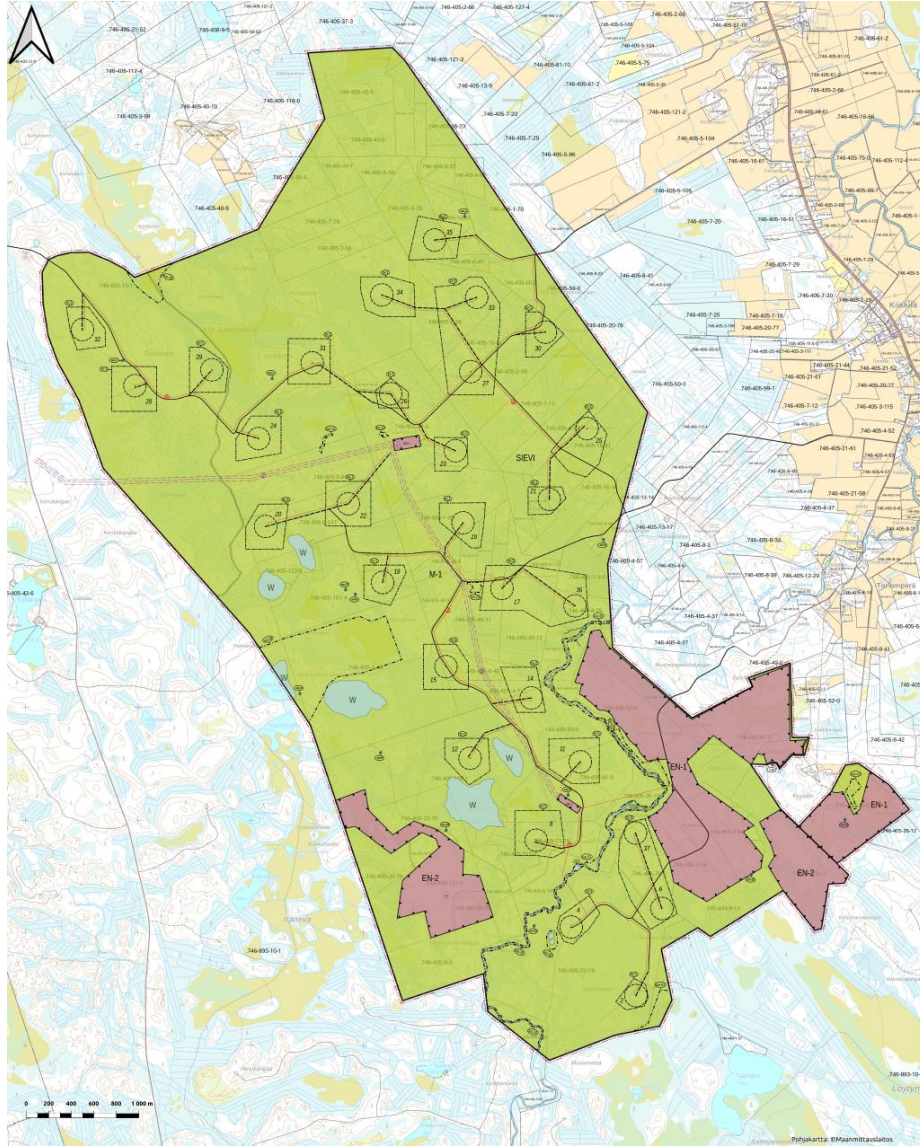

SIEVI

ALUSTA//CONSULTING

KENKÄKANKAAN TUULI- JA AURINKOVOIMAHANKKEEN OSAYLEISKAAVA

Sievi

27.11.2025

Osallistumis- ja
arviointisuunnitelma

Sisällysluettelo

1.	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus.....	2
2.	Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet.....	2
3.	Suunnittelun lähtökohdat.....	4
3.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet.....	5
3.2	Maakuntakaava	5
3.3	Yleiskaava ja asemakaava.....	19
3.4	Rakennusjärjestys.....	22
3.5	Vireillä olevat muut suunnitelmat ja hankkeet	22
3.6	Maanomistus ja hallinta	25
4.	Laadittavat selvitykset.....	25
5.	Arvioitavat vaikutukset.....	26
6.	Osalliset	27
7.	Osallistumis- ja aikataulusuunnitelma.....	28
8.	Yhteystiedot.....	30

1. Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoitus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma on lakisääteinen (AKL 63 §) kaavan laatimiseen liittyvä asiakirja, jossa esitetään suunnitelma kaavan laatimisessa noudatettavista osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman tarkoituksena on kertoa, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa. Suunnitelmassa kerrotaan myös osayleiskaavan lähtökohdista, tavoitteista sekä suunnittelun aikataulusta. Kaavahankkeen tullessa vireille OAS asetetaan nähtäville, jotta kuntalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä osallistumis- ja arviointimenetelmistä sekä kaavan vaikutusten arvioinnista. OAS:n nähtävillä olosta ilmoitetaan kunnan ilmoituslehdessä ja virallisella ilmoitustaululla. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa voidaan tarkistaa suunnittelutyön aikana.

2. Suunnittelutehtävän määrittely ja tavoitteet

Semecon Oy:n aloitteesta ryhdytään alueidenkäyttölain mukaisiin toimenpiteisiin Kenkäkankaan tuulivoima- ja aurinkovoima osayleiskaavan laatimiseksi. Sievin kunta on tehnyt kaavoitus sopimuksen Semecon Oy:n kanssa.

Suunnitteluala on pääosin yksityisomistuksessa, Metsähallitus hallinnoi isompaa maa-aluetta hankealueen luoteisosassa. Semecon Oy on tehnyt maanomistajien kanssa tuulivoimahankkeeseen liittyviä sopimuksia.

Tuuli- ja aurinkovoima-alue käsittää yhtenäisen alueen, jonka pinta-ala on noin 3 010 ha. Osayleiskaava laaditaan yhtäaikaaisesti ympäristövaikutusten arviointi menettelyn kanssa (YVA). Hankkeen aikana tarkastellaan neljää toteutusvaihtoehtoa. VE1 vaihtoehdossa hankealueelle sijoittuisi 35 voimalaa ja VE2 vaihtoehdossa 25 voimalaa, lisäksi YVA-menettelyssä on tutkittu niin sanottu AVE-vaihtoehto, joka sisältää 234 ha aurinkovoimahankkeen sijoittumisen alueelle, vaihtoehdoissa VE1+AVE ja VE2 + AVE. YVA:ssa tarkastellaan myös ns. nollavaihtoehtoa, jossa tuulipuistoa ei rakenneta.

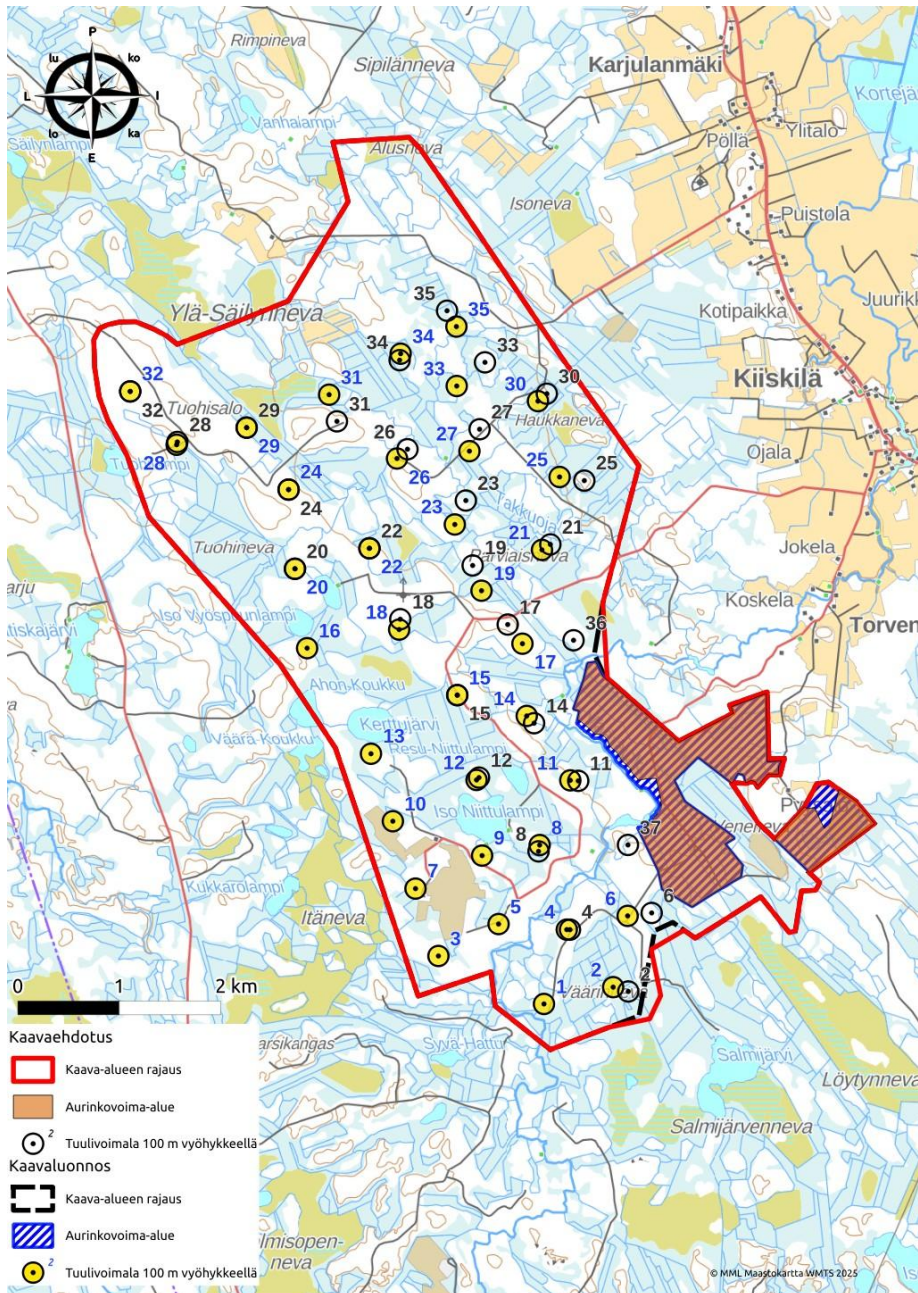
Yleiskaavaluonnos laadittiin VE 1 + AVE mukaisesti, eli 35 voimalan ja noin 234 hehtaarin aurinkovoima-alueen mukaisesti.

Kaavaehdotuksessa tehtiin lievennystoimenpiteitä, poistettiin kuusi voimala ja pienennettiin aurinkovoima-alueetta, sekä teknisiä tarkistuksia. Lisäksi valittiin sisäisen sähkönsiirron vaihtoehdoksi SVE1. Kaavaehdotus on laadittu 29 tuulivoimalan ja noin 214 hehtaarin aurinkovoima-alueen mukaisesti. Kaavoitettavan alueen pinta-ala on noin 3034 ha. Lisäksi hankealueelle sijoittuneet turvetuotantoalueet, joiden toiminta on lopetettu, ovat kaavaehdotuksessa merkitty energiatuotannon kehitysalueeksi.

Tuulivoima-alue liitetään sähköverkkoon 400 kV ilmajohtolla. Ympäristövaikutusten arvioinnissa sähkönsiirron esisuunnittelussa tarkasteltiin vaihtoehtoa Kenkäkangas-Kukonkylä alavaihtoehtoineen. Sähkönsiirtoon liittyvät lupamenettelyt toteutetaan muilla lupaprosesseilla, kuin yleiskaavalla.

Kaavoitusprosessin aikana suunnitellaan tuulivoimapuiston voimalasijoittelu. Voimalasijoittelussa huomioidaan alueen luonnonolosuhteet, melu- ja väkemannustusten tuloksia ja tuotanto-optimointi tavoitteena rakentaa tuotantotaloudellisesti kilpailukykyinen tuulivoimapuisto. Suunnittelun tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston rakentaminen huomioiden alueen luonnon erityispiirteet sekä lieventäen rakentamisen mahdolliset kielteiset vaikutukset ympäristölle.

Osayleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa tuulivoimapuiston rakentaminen. Voimaloiden ja paneelialueen lisäksi hanke koostuu sisäisestä tieverkostosta, maakaapeista sekä sähköasemista.

Kuva 1. Kaavaluonnoksen ja kaavaehdotuksen väliset muutokset.

Suunnittelun yhteydessä huomioidaan myös muut prosessin aikana esille tulevat suunnittelualueen maankäyttötavoitteita sekä suunnittelutavoitteita.

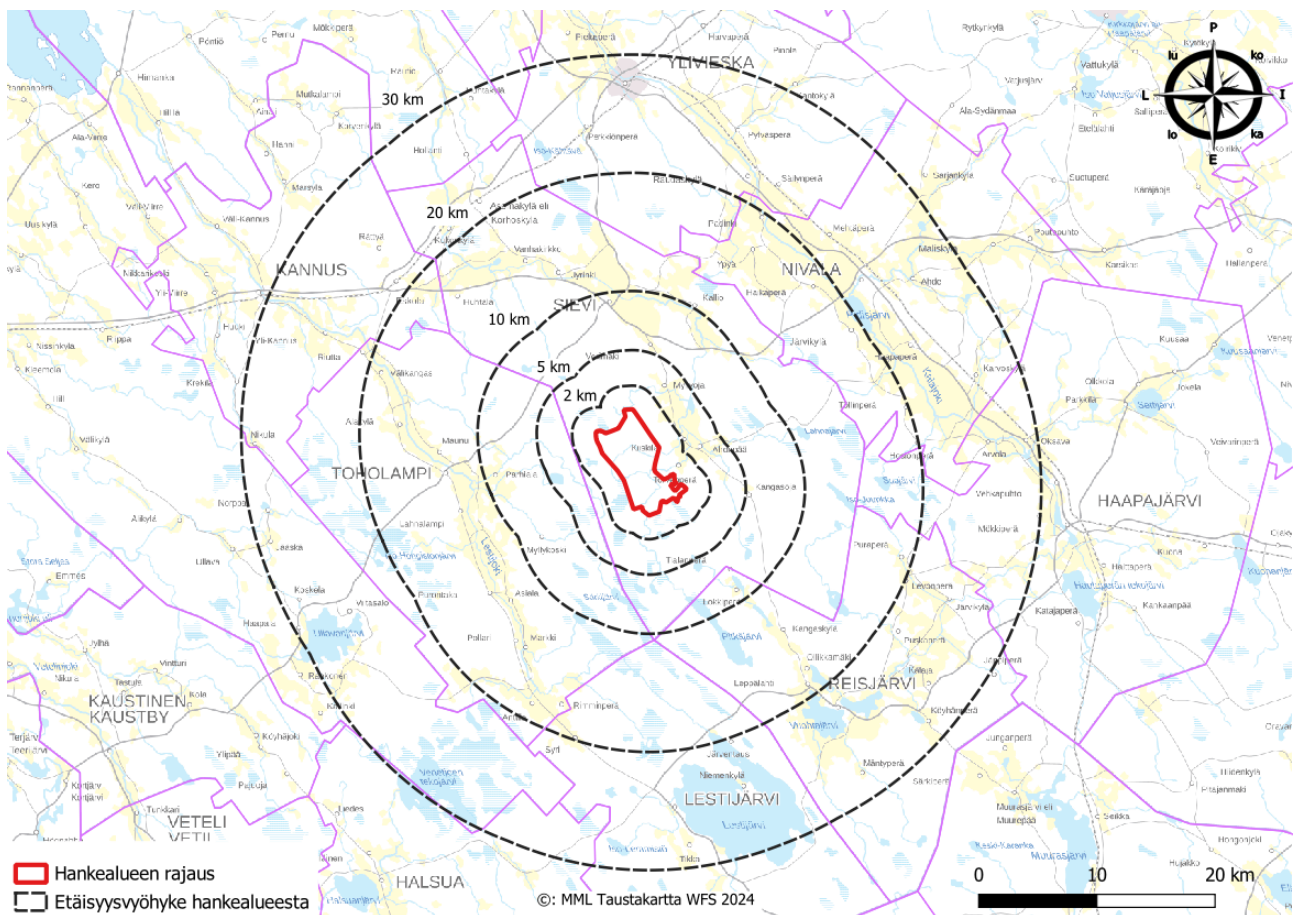
Tuulivoimapuiston rakentamisen tavoitteet perustuvat ilmastopoliittisiin tavoitteisiin, joihin Suomi on sitoutunut. Tuulivoimatuotannon kapasiteettitavoite Suomessa on 9 TWh vuoteen 2025 mennessä. Vuonna 2019 tuulivoimalla tuotettiin 6,14 TWh, joka vastaa 9 % Suomen sähköntuotannosta (Energiatieto 2020).

Osayleiskaava laaditaan niin, että siihen perustuen on mahdollista hakea rakennuslupaa tuulivoimaloille AKL 77a § mukaisesti. Osayleiskaava laaditaan oikeusvaikutteisena ja sen hyväksyy Sievin kunnan kunnanvaltuusto.

3. Suunnittelun lähtökohdat

Semecon Oy suunnittelee Kenkäkankaan tuulipuiston rakentamista Sievin kunnan eteläosaan Toholammin kunnan kunnanrajan läheisyyteen. Tuulivoimahankealue sijaitsee noin 8 km Sievin keskustasta kaakkoon-etelään, noin 11 km Toholammin keskustasta itään, noin 20 km Reisjärven keskustasta luoteeseen ja noin 32 km Haapajärven keskustasta länteen.

Sievin kunnan tekninen lautakunta on käsitellyt toimijan kaavoitusaloitteen 25.1.2022 § 7 ja hyväksynyt kaavoitussopimuksen 22.2.2022 § 11. Hankkeen YVA-menettely käynnistettiin YVA-lain 8 §:n mukaisella ennakkoneuvottelulla 2.6.2022. Sievin kunnan tekninen lautakunta päätti 13.9.2022 § 43 asettaa Kenkäkankaan osayleiskaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville.

Kuva 2. Hankealueen raja ja etäisyysvyöhykkeet lähiseutujen kaupunkeihin, kuntiin ja kyliin

3.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) ovat alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän ylin taso, jota muut suunnittelutasot toteuttavat ja edistävät. Valtioneuvosto päätti valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017 ja ne tulivat voimaan 1.4.2018. Päätöksellä valtioneuvosto korvasi valtioneuvoston vuonna 2000 tekemän ja 2008 tarkistaman päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista.

Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen, jotka ovat:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

Kenkäkankaan tuulivoimahankkeessa on tunnistettu keskeisimmäksi VAT:ksi uusiutumiskykyinen energiahuolto. Hankkeella varaudutaan uusiutuvan energian tuotannon ja sen edellyttämien logististen ratkaisujen tarpeisiin. Tuulivoimapuisto toteutetaan keskitetysti tietylle alueelle, joten alueidenkäytölliset ratkaisut ovat tarkoituksenmukaisia, eivätkä vaikuta yhdyskuntarakenteeseen sitä hajauttavalla tavalla. Muilta osin Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet, eivät aktualisoidu tässä hankkeessa.

3.2 Maakuntakaava

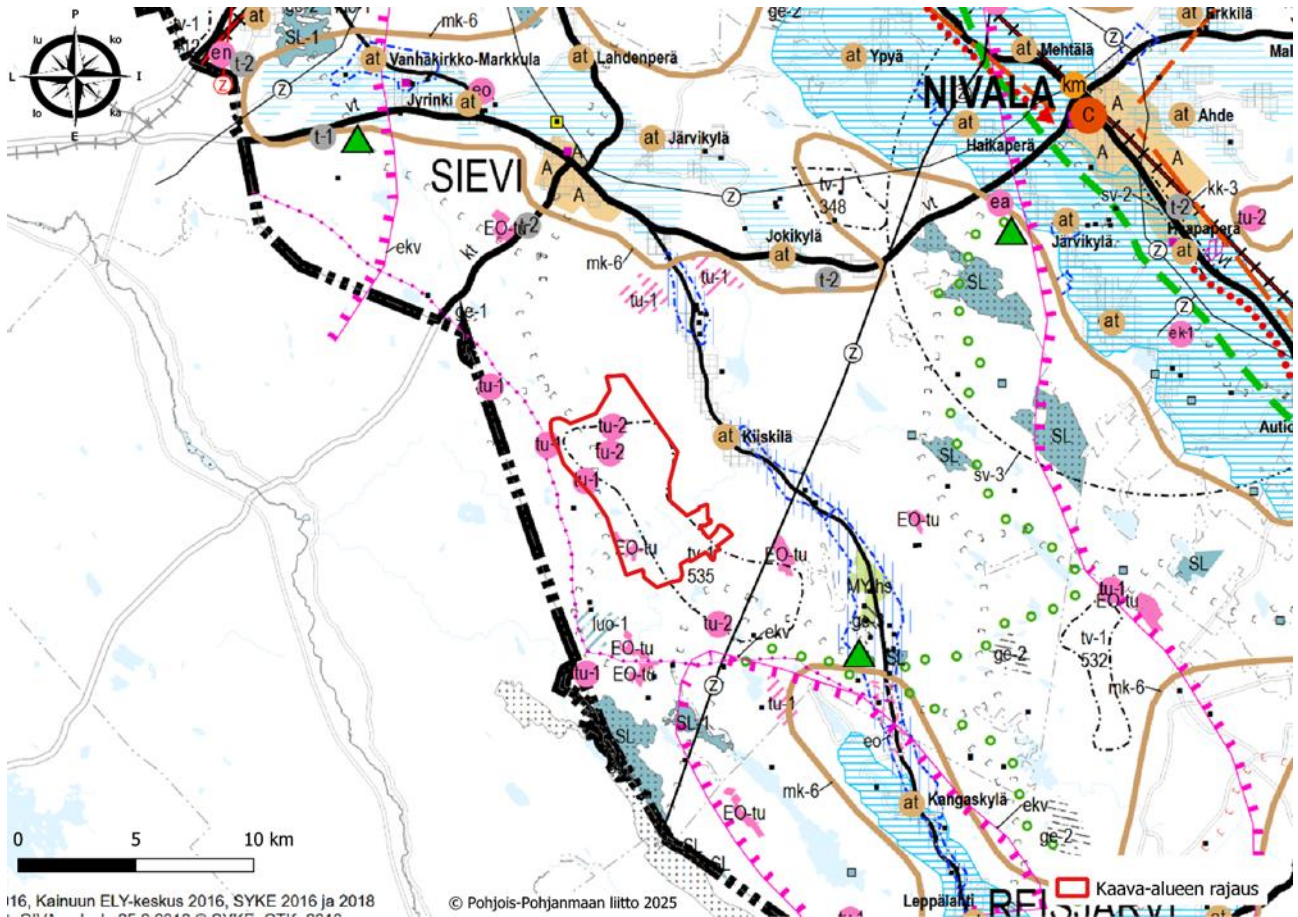
3.2.1 Voimassa oleva maakuntakaavoitus

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoitus

Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.–3. vaihemaakuntakaavat ja Hanhikiven ydinvoimamaakuntakaava. Lainvoimaisten maakuntakaavojen lisäksi Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallitus on 18.8.2025 määrännyt energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan MRA:n § 93 mukaisesti tulemaan voimaan AKL:n § 201 nojalla ennen kuin se on saanut lainvoiman.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (2006) on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022 (H40/2022). Voimassa olevan Alueidenkäyttölain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on voimaantullessaan kumonnut ja korvannut useita 1.-3. vaihemaakuntakaavoissa esitettyjä kaavamerkintöjä ja -määräyksiä. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan sisältöä on käsitelty yksityiskohtaisemmin edempänä.

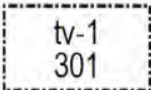
Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaava
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kuva 3. Maakuntakaavojen yhdistelmäkartta ja hankealueen likimääräinen raja punaisella.

Kenkäkankaan tuulivoimahankkeen maakuntakaavojen yhdistelmäkaavakartassa hankealueelle kohdistuvat seuraavat merkinnät ja määräykset:

Kaavamerkintä	Määräys
EO-tu	Turvetuontoalue (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan turvetuontoalueita, joilla on turpeen ottotoimintaa tai joilla on voimassa oleva ympäristölupa turvetuontoa varten
tu-1	Turvetuotantoon soveltuva-alue (tu-1) (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoon soveltuvia suoalueita. Suunnittelumääräykset: Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön.

	Alla lueteltujen soiden turvetuotanto on suunniteltava varmistaen, ettei nimettyjen purojen luonnontilaan voi aiheutua merkittäviä haitallisia vaikutuksia.
	Turvetuotantoon soveltuva-alue (tu-2) (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan suoalueita, jotka soveltuvat pääosin turvetuotantoon. Suunnittelumääräykset: Alueen käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon luonnonarvot, vaikutukset asutukseen ja kulttuuriympäristöön, tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin sekä poronhoitoalueella turvattava poronhoidon edellytykset. Turvetuotantoalueiden jälkikäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden ominaisuudet, paikalliset maankäyttötarpeet ja suoluonnon tila ja pyrittävä käyttöön, jonka aiheuttama vesistökuormitus ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteutumista. Jälkikäytön suunnittelussa tulee pyrkiä edistämään maatalouskäyttöä sellaisilla alueilla, joilla on maatalousmaan tarvetta, kuitenkin poronhoitoalueella tulee välttää alueiden ottamista maatalouskäyttöön Alla mainitun suon turvetuotanto on suunniteltava varmistaen, ettei nimettyjen purojen luonnontilaan voi aiheutua merkittäviä haitallisia vaikutuksia (1.vmkk):
	Tuulivoimaloiden alue (tv-1) (1. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan maa-alueita, jotka soveltuvat merkitykseltään seudullisten tuulivoimala-alueiden rakentamiseen. Alueella ei ole voimassa AKL 33 § mukaista rakentamisrajoitusta. Luku merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen alueluetteloon. Suunnittelumääräykset: Alueen suunnittelussa on otettava huomioon vaikutukset asutukseen, maisemaan, linnustoon, luontoon ja kulttuuriympäristöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että valtakunnallisten kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät. Lisäksi tulee ottaa huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä ja tutkajärjestelmistä johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvittävä tuulivoimaloiden vaikutukset puolustusvoimien toimintaan. Poronhoitoalueella tulee turvata poronhoidon edellytykset.
	Moottorikelkkailureitti tai -ura (2. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan olemassa olevia ja suunniteltuja moottorikelkkailun pääreittejä.
	Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (2. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston periaatepäätöksen (1995) mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet. Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla: • Kalajokilaakso • Reisjärven Keskikylä-Kangaskylä Suunnittelumääräykset:

	Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä turvattava maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä alueen maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Erityisesti Limingan lakeuden ja Muhoksen peltoalueiden tärkeät linnuston kerääntymisalueet tulee turvata. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.
	Maakunnallisesti arvokas maisema-alue, jota on ehdotettu valtakunnallisesti arvokkaaksi (2. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, joita on ehdotettu valtakunnallisesti arvokkaiksi maisema-alueiksi (Ympäristöministeriö, MAPIO-työryhmä, 11.1.2016): • Kalajokilaakson viljelysmaisemat • Reisjärven kulttuurimaisema Suunnittelumääräykset: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan. Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota 2. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen luvussa 3.2.1 sekä 3. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksen luvussa 3.14.3. (Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.
	Maakunnallisesti arvokas maisema-alue (2. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Pohjois-Pohjanmaan päivitysinventointi 2013-2015; Kainuun päivitys- ja täydennysinventointi 2011– 2013). Luettelot alueista on esitetty 2. vaihemaakuntakaavan ja 3. vaihemaakuntakaavan kaavaselostuksissa. Suunnittelumääräykset: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja kehittämisessä on otettava huomioon alueen ominaispiirteet sekä maisema- ja kulttuuriarvot. Alueen suunnittelussa on arvioitava ja sovitettava yhteen maakuntakaavassa osoitetun käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Maisema-alueella tulee edistää peltojen, niittyjen ja muiden avoimien maisematilojen säilymistä. Uudis- ja täydennysrakentamisen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeutumiseen sijainniltaan ja rakennustavaltaan maisemaan.

	Suunnittelussa tulee erityisesti kiinnittää huomiota selvityksissä Arvokkaat maisema-alueet Pohjois-Pohjanmaalla. Pohjois-Pohjanmaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi (Pohjois-Pohjanmaan liitto, julkaisu B:86, 2015) sekä Kainuun kulttuurimaisemat ja maisemanähtävyydet. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden päivitys- ja täydennysinventointi 2011-2013 (Maaseutumaisemat – arvokkaiden maisema-alueiden inventointi, Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, 2013) esitetyissä aluekuvauksissa selostettujen ominaispiirteiden ja arvojen säilymiseen.
at	Kylä (2. ja 3. vmkk) Merkinnällä osoitetaan maaseutuasutuksen kannalta tärkeitä kyläkeskuksia, jotka ovat toimintapohjaltaan vahvoja, aluerakenteen tai ympäristötekijöiden kannalta tärkeitä tai sijaitsevat taajaman läheisyydessä. Suunnittelumääräykset: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kyläkeskuksen asemaa on pyrittävä vahvistamaan sovittamalla yhteen asumisen, alkutuotannon ja muun elinkeinotoiminnan tarpeet sekä kehittämällä kylän ydinaluetta toiminnallisesti, kyläkuvallisesti ja liikennejärjestelyiltään selkeästi hahmottuvaksi kohtauspaikaksi. Uudisrakentaminen on pyrittävä sijoittamaan siten, että se sijoittuu palvelujen kannalta edullisesti olevan kyläasutuksen sekä tie- ja tietoliikenneyhteyksien läheisyyteen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota rakentamisen sopeuttamiseen kyläkokonaisuuteen ja -ympäristöön, vesihuollon järjestämiseen ja hyvien peltoalueiden säilyttämiseen maatalouskäytössä.

Koko maakuntakaavan aluetta koskevia alueidenkäytön periaatteita ja yleismääräyksiä, jotka aktualisoituvat Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeessa ja ohjaavat tarkempaa suunnittelua:

TUULIVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN (Energia- ja ilmasto vmkk)

Nämä yleiset suunnittelumääräykset koskevat kaikkea teollisen kokoluokan tuulivoimarakentamista maakunnassa, myös pienempiä hankkeita. Pohjois-Pohjanmaalla seudullisesti merkittävän tuulivoiman kokonaisuus on vähintään kymmenen voimalaa käsittävä tuulivoimahanke. Seudullista kokoa pienemmät, lähekkäin sijoittuvat alueet voivat muodostaa yhdessä seudullisesti merkittävän kokonaisuuden.

Maakuntakaavan tuulivoimaloiden alue (tv-1 ja tv-2) on erityisominaisuutta kuvaava merkintä, joka mahdollistaa tarkemman suunnittelun, ei tarkka aluerajaus. Kuntakaavoituksessa tuulivoimaloiden alue täsmentyy tarkempien selvitysten ja vaikutusten arvioinnin perusteella maakuntakaavan tuulivoimaloiden alueeseen tukeutuen. Vaikutusten arvioinnissa on huomioitava viimeisin selvitystieto sekä Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavojen tuulivoima-alueiden kohdekuvaukset, myös jo toiminnassa olevien tuulivoimaloiden käyttöään päätyessä.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon myös muut lähialueiden energia- ja voimalinjahankkeet sekä hankkeiden yhteisvaikutukset. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen, mukaan lukien vedenalainen kulttuuriperintö ja muinaismuistolailla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten

ulkopuolelle. Maakuntakaavan luo-alueet, luonnonsuojelu- ja pohjavesialueet, Natura 2000 -verkoston ja harjajensuojeluohjelman alueet sekä merkittävät virkistysalueet eivät sovellu tuulivoimarakentamiseen. Maisemallisesti herkillä Oulujärven ranta-alueella teollisen kokoluokan tuulivoimalat tulee sijoittaa vähintään 5 km etäisyydelle Oulujärven ranta-alueesta maisemavaikutusten vähentämiseksi.

Seudullisesti merkittävä tuulivoimarakentaminen tulee sijoittaa ensisijaisesti maakuntakaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille. Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimaloiden sijoittamista myös muille alueille, mikäli selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla voidaan varmistua siitä, ettei alue yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi lisää tuulivoimarakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia muihin elinkeinoihin, asutukseen, luontoympäristöön, tuulivoimalle herkille lajeille, Natura 2000 - verkostoon sekä ekologisen verkoston ja sen ydinalueiden säilymiseen tai muuhun ympäristöön. Laajamittaista tuulienergiatuotantoa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia ja että arvokkaiden kulttuuriympäristöjen arvot säilyvät.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on arvioitava tuulivoimahankkeen vaikutukset vaikutusalueella sijaitseviin Natura-alueisiin ja varmistaa ettei hankkeesta aiheudu erikseen ja yhdessä jo toteutuneiden tuulivoima-alueiden ja vireillä olevien muiden tuulivoima-alueiden kanssa Natura-alueen suojeluperusteena olevalle lajistolle tai luontotyyppille merkittäviä haitallisia vaikutuksia. Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava valtakunnallisten ja maakunnallisten ekologisten yhteyksien säilyminen eheinä ja toimivina. Tuulivoimalle herkkien lajien osalta on käytettävä viimeisintä saatavilla olevaa valtakunnallista ja alueellista selvitystietoa.

Tuulivoimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa maakotkan ydinreviirien ja linnuston kannalta tärkeiden alueiden ulkopuolelle (IBA, FINIBA ja MAALI-alueet). Tapauskohtaisesti voidaan harkita tuulivoimarakentamista myös näille alueille, mikäli voidaan varmistua siitä, ettei tuulivoimarakentaminen yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa heikennä linnustoarvoja.

Muuttolinnustoon kohdistuvien yhteisvaikutusten ehkäisemiseksi voimalat tulee sijoittaa ensisijaisesti Pohjois-Pohjanmaan rannikon päämuuttoreitin (PPL 2021) ja linnuston tärkeiden levähtämisalueiden ulkopuolelle.

Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa tulee turvata riittävä etäisyys metsäpeurojen esiintymis- ja vasomisalueisiin sekä turvata niiden väliset ekologiset yhteydet.

Tuulivoiman vesistövaikutuksiin, etenkin vesistökuormituksen riskin riittävään huomioimiseen happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisalueilla, on kiinnitettävä tarkemmassa suunnittelussa erityistä huomiota. Tuulivoimahankkeiden suunnittelussa ja hankekohtaisissa vaikutusten arvioinneissa tulee huomioida valuma-alueiden muutosten ja vedenpidätyskyvyn muutokset, joista helposti muodostuu ennakoimattomia kerrannaisvaikutuksia runsaan tuulivoimarakentamisen alueilla. Lisäksi tuulivoima- ja voimajohtorakentamisen on huomioitava virtavesieliöstön vapaan liikkumisen turvaaminen tiestörakentamisessa, eroosioherkkyyden huomioiminen virtaamia äärevöitettäessä sekä rantavyöhykkeen olosuhteiden ja pienten virtavesien olosuhteiden turvaaminen. Lisäksi vaikutusten arvioinnissa on huomioitava yhteisvaikutukset muiden suuresti maankäyttöä muuttavien hankkeiden kanssa.

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on otettava huomioon lentoliikenteestä, liikenneväylistä, meripelastustoiminnasta, merenkulun tutka- ja radiojärjestelmistä ja muusta toiminnasta johtuvat rajoitteet voimaloiden koolle ja sijoittelulle sekä selvitettävä tuulivoimaloiden toiminta- ja rakentamisaikaisten kuljetusten vaikutukset kansallisesti ja kansainvälisesti.

Ilmatieteen laitoksen säätutkien osalta vaikutusarviointi on tehtävä myös yli 20 kilometrin etäisyydellä sijaitseviin tuulivoima-alueisiin, jos ne sijaitsevat alle 10 kilometrin etäisyydellä 20 kilometrin etäisyysrajan sisäpuolella olevista tuulivoima-alueista. Tarvittaessa on neuvoteltava mahdollisuudesta järjestää kompensatiomittausasemia laajojen tuulivoima-alueiden yhteyteen (noin yli 10 voimalaa tai alue yli 20 km²).

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa on kuultava puolustusvoimia. Suunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten sensori- ja tietoliikennejärjestelmien turvaamisesta johtuvat rajoitteet. Yli 50 metriä (kokonaiskorkeus maanpinnasta) korkeiden tuulivoimaloiden rakentamisesta tulee pyytää lausunto puolustusvoimien Pääesikunnalta. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa alle 4 kilometrin etäisyydelle puolustusvoimien alueista eikä alle 12 kilometrin etäisyydellä varalaskupaikoista.

Lähekkäin sijoittuvien tuulivoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä mahdollisimman varhaisessa hankevaiheessa yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa sekä maalla että merellä.

AURINKOVOIMALOIDEN RAKENTAMINEN (energia- ja ilmasto vmkk)

Teollisen mittaluokan aurinkoenergian tuotantoalueen sijoittamista suositellaan ensisijaisesti ihmisen muokkaamille alueille. Nämä voivat olla mm. pilaantuneiden maiden alueita, käytöstä poistettuja kaatopaikkoja, läjitys- ja täyttöalueita, meluvalleja, entisiä turvetuotantoalueita, entisiä teollisuusalueita ja kaivosalueita tai huonosti tuottavia viljelysalueita. Aurinkovoimaloiden suunnittelua ja toteuttamista on vältettävä luonnontilaisille ja metsäisille alueille sekä varmistuttava, ettei merkittäviä negatiivisia ilmastovaikutuksia muodostu.

Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloita ja aurinkovoimapuistoja suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sähkönsiirtoon. Lähekkäin sijoittuvien aurinkovoimala-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin. Suunnittelua on tehtävä yhteistyössä muiden energiantuotannon hanketoimijoiden, kuntien, viranomaisten sekä kanta- ja alueverkkoyhtiöiden kanssa. Lisäksi on arvioitava sähkönsiirron yhteisvaikutukset muiden voimajohtohankkeiden kanssa. Alueet tulee ensisijaisesti sijoittaa olemassa olevan yhdyskuntarakenteen ja sähköverkon liityntäpisteiden läheisyyteen tai muutoin jo muokatuille alueille.

Laajamittaista aurinkoenergiatuotantoa suunniteltaessa voimalat tulee sijoittaa valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennettujen kulttuuriympäristöjen, mukaan lukien vedenalainen kulttuuriperintö ja muinaismuistolailla rauhoitettujen kiinteiden muinaisjäännösten ulkopuolelle. Maakuntakaavan luo-alueet, luonnonsuojelu- ja pohjavesialueet, Natura 2000 -verkoston ja harjunsuojeluohjelman alueet, merkittävät virkistysalueet sekä linnuston kannalta tärkeät alueet (IBA, FINIBA ja MAALI-alueet) eivät sovellu teolliseen aurinkovoimatuotantoon. Tapauskohtaisesti voidaan harkita aurinkovoimaloiden sijoittamista myös näille alueille, mikäli selvityksillä ja vaikutusten arvioinnilla voidaan varmistua siitä, ettei alue ei yksin tai yhdessä muiden energiahankkeiden kanssa merkittävästi lisää rakentamisesta aiheutuvia haitallisia yhteisvaikutuksia yllä mainittuihin kokonaisuuksiin.

Aurinkoenergiatuotantoa suunniteltaessa on otettava huomioon yhteensovittaminen kulttuuri-, maisema- ja luontoarvoihin sekä muihin elinkeinoihin ja asutukseen, ja huolehdittava siitä, että tärkeiden alueiden arvot säilyvät ja merkittävien haitallisten vaikutusten syntyminen ehkäistään. Aurinkovoimarakentamiselle herkkien lajien osalta on käytettävä viimeisintä saatavilla olevaa valtakunnallista ja alueellista selvitystietoa. Aurinkovoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistettava

valtakunnallisten ja maakunnallisten ekologisten yhteyksien säilyminen eheinä ja toimivina. Natura 2000 -verkostoon kuuluvan alueen suojelun perusteena olevia luonnonarvoja ei saa merkittävästi heikentää.

Aurinkovoiman tuotantoalueiden vesistövaikutusten suuruus riippuu kuivatustarpeesta ja kuivatuksen kohteena olevasta maaperästä. Potentiaalisesti haitallisimpia vaikutuksia ilmenee vanhoille turvetuotantoalueille perustettavilla hankkeilla, mikäli happamoittavat vaikutukset ovat uhanneet vesistöjä jo turvetuotannon aikana. Aurinkovoiman vesistövaikutuksiin, etenkin vesistökuormituksen riskin riittävään huomioiseen happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeiden esiintymisalueilla, on kiinnitettävä tarkemmassa suunnittelussa erityistä huomiota.

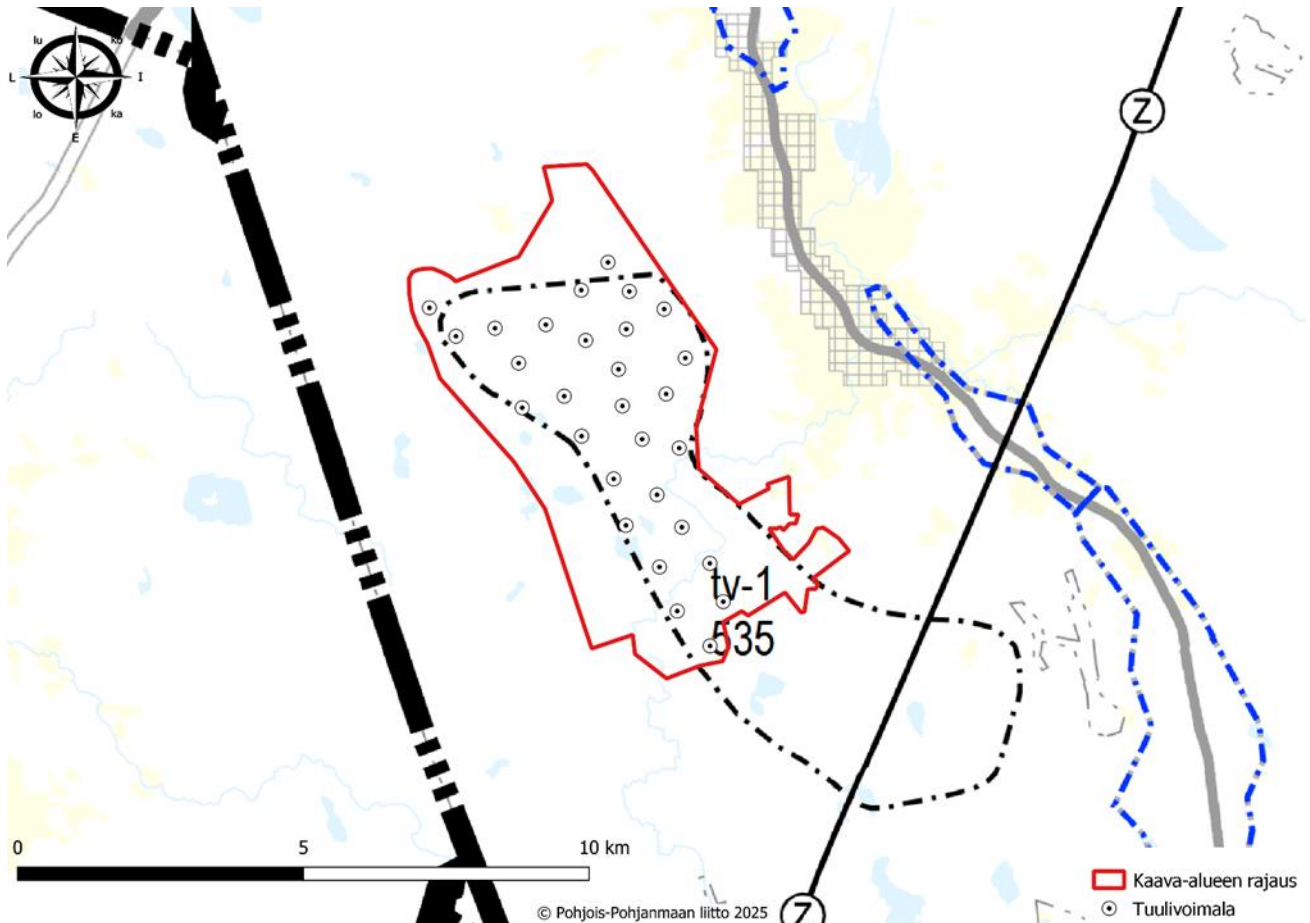
Toiminnanharjoittajan tulee selvittää teollisen kokoluokan aurinkoenergia-alueiden eli yli yhden piikkimegawatin (1 MWp) mahdolliset haitalliset vaikutukset puolustusvoimien sensori- ja tietoliikennejärjestelmille sekä niistä mahdollisesti aiheutuvat rajoitukset aurinkoenergiatuotannon sijoittumiselle suunnittelun ja toteutuksen yhteydessä. Mahdolliset häiriövaikutukset tutka- ja radiojärjestelmille sekä sensori- ja tietoliikennejärjestelmille tulee selvittää ja arvioida yhteistyössä viranomaisen kanssa.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava

Pohjois-Pohjanmaa on mukana energiamurroksessa, joka edellyttää uusia energian tuottamisen, varastoinnin ja siirron ratkaisuja. Ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kannalta energia on keskeinen alueidenkäytöllinen kysymys, johon sisältyy sekä energian tuotantoon että kulutukseen liittyvä alueidenkäytön yleispiirteinen ohjaus. Vaihemaakuntakaava käsittelee koko maakunnan alueidenkäyttöä ja sen suunnitellut pääteemat ovat:

- Energiantuotanto, varastointi ja siirto (TUULI-hanke ja EMMI-hanke, maa- ja merituulivoima, vetytalous, aurinkovoima, sähkönsiirto)
- Viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden tarkastelu (TUULI-hanke, Natura 2000-verkostoon kohdistuvien riskien tunnistaminen, 6/2024 ja selvityksen päivitys 2/2025, PPL)
- Aluerakenne ja saavutettavuus (kansallinen alueidenkäytön kehityskuvatyö ja maakunnallinen aluerakennetyö)
- Liikennejärjestelmä ja logistiikka-alueet (valtakunnallinen, maakunnallinen ja seudullinen liikennejärjestelmätyö, liikennepuolen suunnitelmat ja selvitykset, infrahankkeet, edunvalvonta, Oulun seudun Kehityskuva 2030+)
- Energiamurroksen vaikutukset maankäytön suunnitteluun ja ilmastovaikutusten arvioinnin kehittäminen (Energiamurros ja maankäytön ilmastovaikutusten arviointi Pohjois-Pohjanmaalla EMMI-hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelma 2022–2025 Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa-teeman kärkihanke)

Voimaan kuulutetussa energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa Kenkäkankaan hankealue on osoitettu lähes kokonaisuudessaan tuulivoimaloiden sijoitussuunnitelman mukaisesti tv-1 tuulivoimaloiden alue osa-aluemerkinnällä

Kuva 4. Ote Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kaavakartasta, sekä Kenkäkankaan ehdotusvaiheen voimalasijoittelu.

Kenkäkankaan hanke sijoittuu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa Salmijärvennevan tuulivoima-alueelle (tv-1 535). Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kohdekortissa Salmijärvennevan tuulivoima-alueesta on todettu seuraavaa:

Alue

Salmijärvenneva tv-1 535, luonnosvaiheessa tv-3 535

Yleiskuvaus

Alue sijoittuu Sievin kunnan eteläosaan. Etäisyyttä Sievin keskusta on noin 11 km ja Toholammin keskusta noin 13,5 km. Lähimmät kylät sijaitsevat Sievin Kiiskilässä, noin 2 km päässä ja Reisjärven Tialanperällä noin 2,5 km päässä. Haja-asutusta on runsaasti lähialueiden järvien ympärillä. Alue on muodostunut tuulivoimapotentialisesta alueesta 195 (Salmijärvenneva) ja uudesta tuulivoimapotentialisesta alueesta 273 (Kenkäkangas).

- Pinta-ala 33 km²
- Alustava sähkönsiirtoratkaisu on liittyä kantaverkkoon Alajärvi-Jylkkä-linjan varteen rakennettavalla Kukonkylän sähköasemalla. Sähkönsiirto toteutetaan uudella noin 20-28 km pituisella 400 kV:n voimajohdolla.

Suunnittelutilanne

Alueella on vireillä Kenkäkankaan ja Vääräjoen tuulivoimahankkeet. Kenkäkankaan YVA-menettely on päättynyt lokakuussa 2024 ja alueen tuulivoimaosayleiskaavan laatiminen on vireillä. Vääräjoen tuulivoimahankkeiden YVA- ja kaavoitusmenettelyt ovat vireillä. Alueen länsiosaan sijoittuu 1. vaihemaakuntakaavassa osoitettu tuulivoimaloiden alue tv-1 366 Kenkäkangas, joka kumoutuu energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan tullessa voimaan.

Keskeiset ympäristövaikutukset

• Maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö

Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue

Valtakunnallisesti arvokas Reisjärven kulttuurimaisemat sijoittuu lähimmillään noin 5 km päähän alueesta kaakkoon. Lestijokilaakson kulttuurimaisema sijaitsee alueesta länteen, lähimmillään hieman noin 7,5 km etäisyydellä.

Maakunnallisesti arvokas maisema-alue

Lähivaikutusalueella ei sijaitse maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita. Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaan kulttuurimaisema-alueen sisällä on maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita, jotka sijoittuvat tuulivoima-alueen länsipuolelle.

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Lähivaikutusalueella ei sijaitse valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä.

Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Maakunnallisesti arvokas Kiiskilä sijaitsee 2,5 km etäisyydellä alueen itäpuolella.

• Matkailu ja virkistysalueet

Lähivaikutusalueella sijaitsee Maasydänjärven virkistys- ja matkailukohde noin 3 km tuulivoima-alueesta kaakkoon. Alueen itäpuolella kulkee myös Peuran polku.

• Natura 2000-alueet, suojelualueet ja ydinalueita yhdistävä ekologinen verkosto

Alueesta etelään ja lounaaseen sijaitsee kaksi avosoista koostuvaa Natura-aluetta. Useasta osasta koostuva lähin Natura-alue on Kivinevan alue (SAC), lähimmillään 5 km päässä tuulivoima-alueen eteläpuolella. Alueen kaakkoispuolella noin 4 km sijaitsee Alakankaan Natura-alue (SAC). Tynnyrilamminnevan soidensuojelualue SL-1 sijaitsee noin 3,5 km päässä etelässä ja maakuntakaavan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue luo-1, Kolmisopenneva, alueen lounaispuolella noin 2,5 kilometrin päässä alueesta. Alue sijoittuu kokonaisuudessaan vaihemaakuntakaavan tuulivoima-alueiden Natura 2000 riskiarvioinnissa määritellylle ekologisen verkoston luonnon ydinalueelle (2) ja ydinalueita yhdistävän ekologisen verkoston yhteyteen (Natura 2000 verkostoon kohdistuvien riskien tunnistaminen, PPL 6/2024). Salmijärvennevan alueelle ja lähiympäristöön sijoittuu metsäpeuran elinympäristöjä. Kivinevan Natura-alue on metsäpeuran merkittävä kesälaidun- ja vasomisalue ja metsäpeura on Kivinevan Natura-alueen keskeinen suojeluperuste. Alue ei sijoitu tunnistetulle susireviirille (Luonnonvarakeskus 2024).

Linnusto

Salmijärvennevan alue ei sijoitu linnuston päämuuttoreitin läheisyyteen, mutta hankealue sijoittuu kurjen muuttoreitille. Tämä on huomioitava niin, että yksityiskohtaisemmassa vaikutusten arvioinnissa on arvioitava ja varmistuttava, että hankealueiden väliin jää riittävän leveitä voimalavapaita vyöhykkeitä, joita pitkin linnut voivat turvallisesti muuttaa vallitsevaan muuttosuuntaansa. Salmijärvennevan lähialueelle ei

sijoitu linnustoperusteisesti suojeltuja Natura-alueita, FINIBA-, IBA- tai MAALI-alueita, mutta alue sijoittuu elinvoimaiselle maakotkareviirille.

Pohjavesialueet

Pitkäkankaan pohjavesialue sijaitsee noin 3 km ja Isokankaan pohjavesialue noin 2 km itään.

Poronhoito

Alue ei sijoitu poronhoitoalueelle.

Puolustusvoimat

Pääesikunnan operatiivinen osasto on arvioinut (01/2023), että alueella ei ole merkittäviä haittavaikutuksia puolustusvoimien aluevalvonnan sensoritoimintaan. Tarkemmassa hankesuunnittelussa tulee turvata puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä ottaa erityisesti huomion puolustusvoimien toiminnasta, tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksistä johtuvat rajoitteet.

Vaikutusten arviointi

Salmijärvennevan tuulivoima-alueen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat maakotkaan, metsäpeuraan, valtakunnallisesti arvokkaiisiin Reisjärven ja Lestijokilaakson kulttuurimaisema-alueisiin, Kiiskilän maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen, sekä yhteisvaikutuksiin viereisten tuulivoima-alueiden kanssa. Vaikutukset edellä mainittuihin on arvioitava huolellisesti ja tarvittaessa esitettävä lieventämistoimenpiteitä.

Hankkeen suunnittelussa on huomioitava alueen sijoittuminen ekologiseen verkostoon ja ydinalueisiin nähden. Jatkosuunnittelussa on varmistuttava vaikutusarvioinnin ja mahdollisten lieventämistoimenpiteiden avulla Natura 2000-verkoston ja ekologisten yhteyksien säilyminen. Vaihemaakuntakaavassa tehty riskiarviointi ei poista luonnonsuojelulain (LSL 35 §) mukaista hankekohtaisen Natura-arvioinnin velvoitetta.

Yhteisvaikutukset

Yhteisvaikutuksia muodostuu toiminnassa olevan Puutikankankaan ja Jakostenkallion tuulivoimapuistojen, luvitettujen Toholampi-Lestijärven (Lestijärvi), Länsi-Toholammin (Lestijärvi), Tuppuranevan ja vireillä olevien Takkukankaan (Kannus) ja Kiiskinevan sekä muiden lähialueiden tuulivoimahankkeiden kanssa.

Maatuulivoima-alueen rajaukseen vaikuttaneet tekijät

Salmijärvennevan tv-1 alue muodostettiin luonnoksessa osoitetusta tv-3 alueesta ja ehdotusvaiheessa tarkastellusta Kenkäkankaan alueesta. Tuulivoima-alueen pohjoisosassa Kenkäkankaan hankealueella sijaitsevat rakennukset olivat puskuroineet sijainninhajausmallin tuulivoimapotentiaalisen alueen etelämmäksi. Kenkäkankaan hankesuunnittelun yhteydessä tarkentuneet rakennusten lupatiedot ja käyttötarkoitusten muutokset mahdollistivat alueen laajentumisen pohjoisemmaksi.

Alueen eteläosan rajausta muutettiin viranomaisehdotusvaiheessa kauemmaksi Kivinevan Natura-alueesta maakotka- ja metsäpeuravaikutusten lieventämiseksi. Aluetta rajattiin kaakossa ja idässä etäämmälle valtakunnallisesti arvokkaalta Reisjärven kulttuurimaisema-alueelta ja Tialanperän, Puskaperän ja Kangasojan asutuksesta. Maakuntakaavan luo-1 alue on rajattu alueen ulkopuolelle.

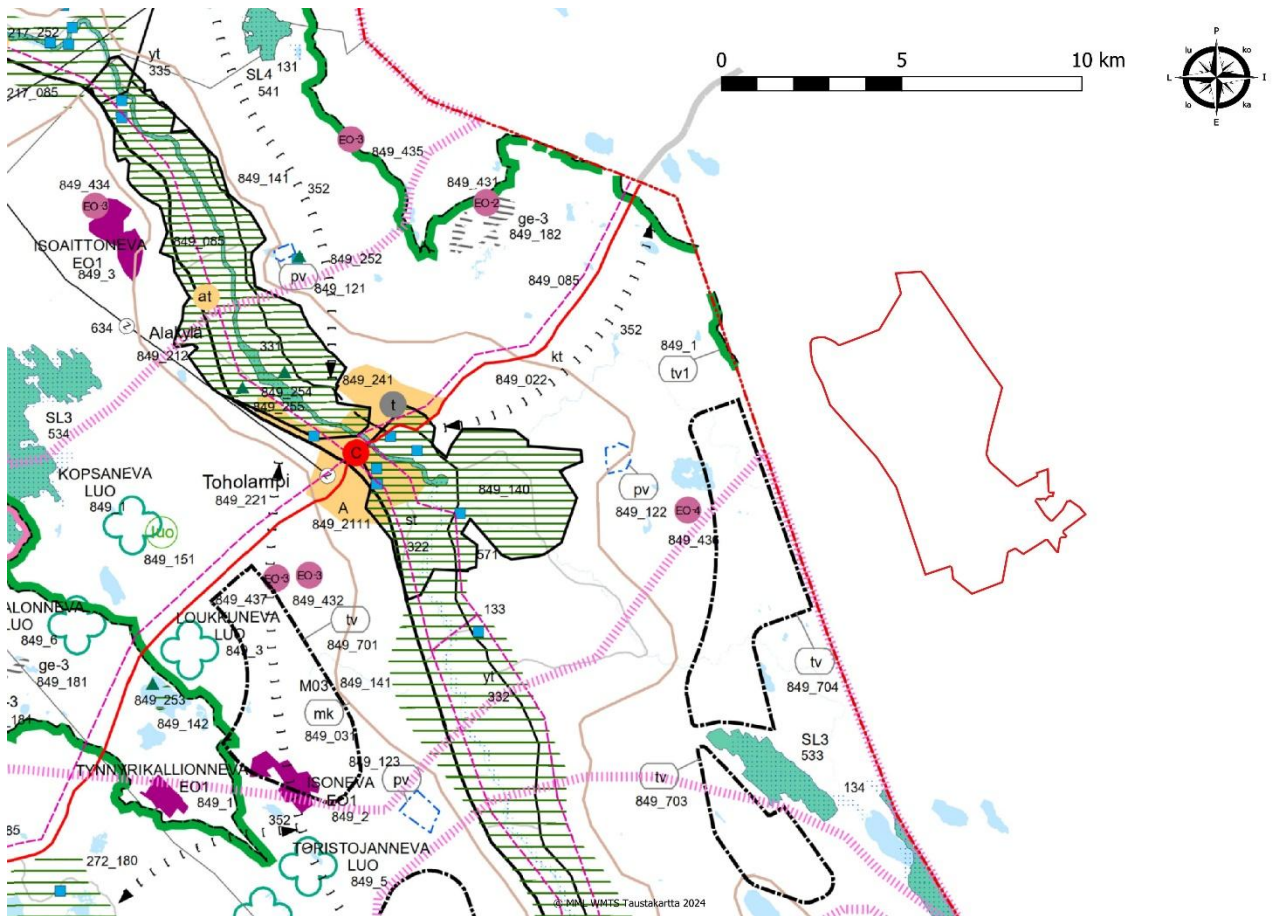
Aluetta rajattiin edelleen julkisessa ehdotusvaiheessa kauemmaksi Kivinevan Natura-alueesta ja maakotkareviiriltä. Aluetta voitiin laajentaa kaakkoon sähkölinjan toiselle puolen niin, että etäisyys Reisjärven kulttuurimaisema-alueelle ja asutukseen säilyy kohtuullisena. Uudelleen nähtäville asetettavassa

2. julkisessa ehdotuksessa aluetta on rajattu edelleen länsi-lounaasta 5 km etäisyydelle Kivinevan Natura-alueesta, jotta merkittäviä Natura-alueeseen kohdistuvia riskejä ja erityisesti alueen suojeluperusteena olevaan metsäpeuraan voidaan vähentää. Samalla on lievennetty vaikutuksia maakotkaan, luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeään suoalueeseen (Kolmisopenneva), luonnonsuojelualueeseen (Tynnyrilamminneva) sekä Lestijokilaakson valtakunnallisesti arvokkaaseen kulttuurimaisema-alueeseen.

Alue osoitetaan energia- ja ilmastovaihekaavassa tuulivoimaloiden alueena tv-1 535, Salmijärvenneva.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavoitus

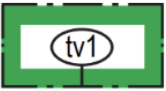
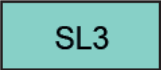
Keski-Pohjanmaan maakuntavaltuusto hyväksyi kokouksessaan 29.11.2021 maakuntakaavan ja päätös tuli lainvoimaiseksi 3.1.2022.

Kuva 5. Keski-Pohjanmaan maakuntakaavojen yhdistelmäkartta. Hankealueen likimääräinen rajaus punaisella.

Kenkäkankaan tuulivoimahankkeen läheisyyteen kohdistuvat merkinnät ja määräykset:

Kaavamerkintä	Määräys
A	Taajamatoimintojen alue (V) Suunnittelumääräys: Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää erityishuomio yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen sekä alavilla ja avoimilla alueilla sään ääri-ilmiöiden ja tulvariskien minimoimiseen. Lisäksi suunnittelussa tulee korostaa

	taajamien omaleimaisuutta sekä ympäristö-, virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvojen huomioimista.
	Mineraalivarantoalueet (V) Kehittämisperiaatteet: Mikäli alueen mineraalivarojen hyödyntämistä edistetään, sovitetaan toiminta yhteen muun maankäytön kanssa ja otetaan huomioon mineraalivarojen hyödyntämisen ympäristövaikutukset sekä alueiden erityispiirteet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät suunnitellut toimenpiteet merkittävästi heikennä Natura -alueiden suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesistövaikutuksiin ja veden laadun säilymiseen.
	Turvetuotantovyöhyke 1 (II) Suunnittelumääräys: Turvetuotannon suunnittelun lähtökohtana tulee olla turvetuotannon aiheuttaman vesistön kokonaiskuormituksen vähentäminen.
	Valtakunnallisesti arvokas maisema-alue. (IV) Suunnittelumääräys: Alueiden käytön suunnittelussa tulee varmistaa maisema- ja kulttuuriarvojen sekä perinnebiotooppien ja muiden alueelle ominaisten luontoarvojen säilyminen alkutuotannon toiminta- ja kehittämisedellytyksiä vaarantamatta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen erityispiirteet ja tarpeen mukaan antaa niiden säilymisen turvaavia kaavamääräyksiä ja suunnitteluohjeita. Alueisiin merkittävästi vaikuttavissa hankkeissa on otettava huomioon sekä Museoviraston että maakunnan liiton kanta asiaan.
	Maakunnallisesti tai seudullisesti arvokas maisema-alue. (IV) Suunnittelumääräys: Alueiden käytön suunnittelussa tulee varmistaa maisema- ja kulttuuriarvojen sekä perinnebiotooppien ja muiden alueelle ominaisten luontoarvojen säilymien alkutuotannon toiminta- ja kehittämisedellytyksiä vaarantamatta. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen erityispiirteet ja tarpeen mukaan antaa niiden säilymisen turvaavia kaavamääräyksiä ja suunnitteluohjeita.
	Soidensuojeluohjelman mukaan perustettu tai perustettavaksi tarkoitettu suojelualue. (I)
	Luonnonkivituotantoon soveltuva alue. Suunnittelumääräys: Alueella sallitaan kaivostoiminta ja sen kannalta tarpeelliset rakenteet, läjitysalueet sekä liikenneväylät ja -alueet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varmistuttava siitä, etteivät suunnitellut toimenpiteet merkittävästi heikennä Natura -alueiden suojelun perusteena olevia luonnonarvoja. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vesistövaikutuksiin ja veden laadun säilymiseen.
	Tuulivoimaloiden alue (IV) Suunnittelumääräykset:

	Tuulivoima-alueiden suunnittelussa on otettava huomioon sekä hankekohtaiset että yhteisvaikutukset asutukseen, loma-asutukseen, maisemaan, rakennettuun kulttuuriympäristöön, luontoarvoihin sekä liikenneväyliin ja liikennejärjestelyihin ja ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten muodostuminen. Tuulivoimaloiden sijoituksessa tulee ottaa huomioon lentoliikenteen, säähavainnoinnin sekä Puolustus- voimien toiminnan aiheuttamat rajoitteet. Puolustusvoimilta on selvítettävä tuulivoima-alueiden hyväksyttävyys, kun tuulivoimaloiden sijainti, rakenne- ja korkeustiedot ovat käytettävissä/tiedossa. Tuulivoima- alueiden liittämisessä sähköverkkoon on ensisijaisesti hyödynnettävä olemassa olevia johtokäytäviä. Tuulivoima-alueiden ja niihin liittyvien sähkölinjojen ja teiden suunnittelussa on otettava huomioon sekä hankekohtaiset että yhteisvaikutukset muuttolinnustoon, suurten petolintujen pesimisreviireihin sekä metsäpeurojen tärkeimpiin elinympäristöihin ja ehkäistävä merkittävien haitallisten vaikutusten muodostuminen.
---	---

3.2.2 Vireillä oleva maakuntakaavoitus

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavoitus

Pohjois-Pohjanmaalla ei ole vireillä olevia maakuntakaavoja.

Keski-Pohjanmaan maakuntakaavoitus

Keski-Pohjanmaan liitto laatii parhaillaan Keski-Pohjanmaan 6. vaihemaakuntakaavaa. Kaava tunnetaan myös nimellä Keski-Pohjanmaan energiamurros- ja ympäristövaihemaakuntakaava. Kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on ollut nähtävillä 1.-30.4.2023. Vaihemaakuntakaavan pääteemat ovat kaivosala, tuulivoima, viherrakenne sekä virkistys ja matkailu pitäen sisällään seudullisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset kohteet. Kaavahankkeen oli aikataulun mukaisesti tarkoitus edetä kaavaehdotusvaiheeseen alkuvuodesta 2024, ja kaava oli tarkoitus hyväksyä marraskuussa 2024. Kyseinen kaavahanke on kuitenkin myöhästynyt, sillä Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimapuiston kaavaehdotusta laadittaessa (tilanne 1.11.2025) kaavahankkeesta ei ole ollut nähtävillä kaavaluonnosta tai ehdotusta.

3.3 Yleis- ja asemakaavat

Yleiskaava-alueet:

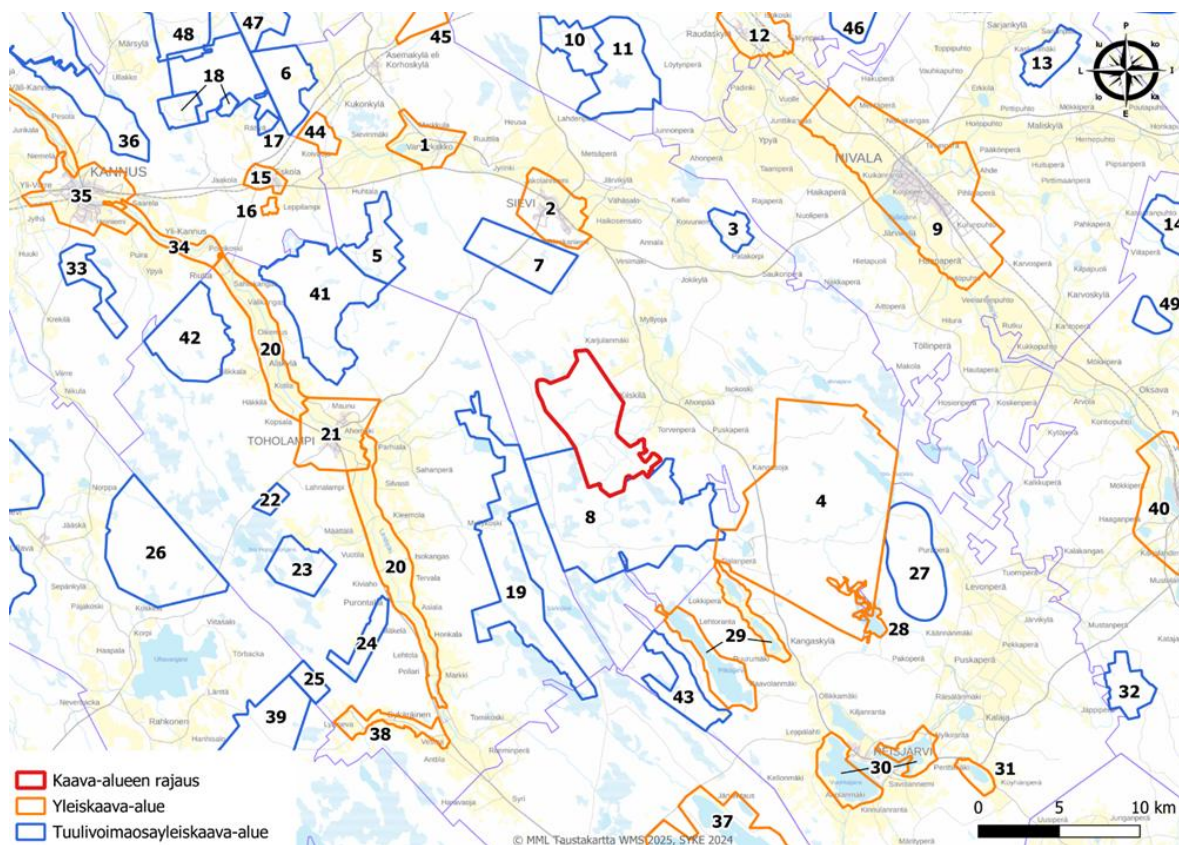
Hankealueella ei ole voimassa olevia tai vireillä olevia yleiskaavoja. Alla lueteltuna lähimmät yleiskaavat ja niiden keskeisin ohjaustarkoitus:

Nro:	Kunta:	Etäisyys noin:	Kaava ja ohjaustarkoitus:
1.	Sievi	14	Sievinkylän osayleiskaava, kyläalueen kaava
2.	Sievi	8	Kirkonkylän osayleiskaava, keskustan, asemakaavoitusta ohjaava yleiskaava
3.	Sievi	13	Jakoistenkallion tuulivoimapuiston osayleiskaava
4.	Sievi	6	Maasydän ja Syryr haja-asutusalueen osayleiskaava
5.	Sievi	12	Puutikankankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava
6.	Sievi	22	Malakakankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava
7.	Sievi	13	Tuppuranevan STR-alue
8.	Sievi	0	Vääräjoen tuulivoimapuiston osayleiskaava (vireillä)
9.	Nivala	19	Nivalan osayleiskaava 2025, Nivalan keskusta-alueen kaava
10.	Ylivieska	13	Pajukoski I tuulivoimapuiston osayleiskaava
11.	Ylivieska	17	Pajukoski II tuulivoimapuiston osayleiskaava (vireillä)
12.	Ylivieska	21	Raudaskylan osayleiskaava
13.	Nivala	20	Kukonahon tuulivoimapuiston osayleiskaava
14.	Haapajärvi	34	Hakulinkankaan tuulivoimapuiston osayleiskaava (vireillä)
15.	Kannus	20	Eskolan taajaman osayleiskaava
16.	Kannus	19	Leppilammen osayleiskaava
17.	Kannus	23	Kaukasennevan tuulivoimapuiston osayleiskaava
18.	Kannus	23	Kaukasennevan tuulivoimapuiston laajennus osayleiskaava (vireillä)
19.	Toholampi, Lestijärvi	3	Toholampi-Lestijärvi tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
20.	Toholampi	11	Lestijokilaakson osayleiskaava
21.	Toholampi	10	Kirkonkylän osayleiskaava 2010
22.	Toholampi	17	Länsi-Toholammin tuulipuiston osayleiskaava (A osa) (vireillä)
23.	Toholampi	16	Länsi-Toholammin tuulipuiston osayleiskaava (C osa) (vireillä)
24.	Toholampi	14	Länsi-Toholammin tuulipuiston osayleiskaava (E osa) (vireillä)
25.	Toholampi	20	Länsi-Toholammin tuulipuiston osayleiskaava (F osa) (vireillä)
26.	Kokkola	23	Akkalankankaan tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
27.	Reisjärvi	15	Kiiskinevan tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
28.	Reisjärvi	13	Korpisen rantaosayleiskaava
29.	Reisjärvi	7	Pitkä-, Norssin- ja Kangaspäänjärven rantaosayleiskaavat
30.	Reisjärvi	20	Reis- ja Vuohajärven rantaosayleiskaavat
31.	Reisjärvi	26	Köyhänperän rantaosayleiskaava
32.	Haapajärvi	31	Pajuperänkankaan tuulipuiston osayleiskaava

Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaava
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

33.	Kannus	26	Kuuronkallion tuulipuiston osayleiskaava
34.	Kannus	21	Lestijokilaakson osayleiskaava
35.	Kannus	27	Kannuksen keskustan osayleiskaava
36.	Kannus	28	Tuohirämeen tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
37.	Lestijärvi	19	Lestijärven rantaosayleiskaava
38.	Toholampi	17	Härkänevan osayleiskaava
39.	Kokkola	22	Tuohimaa-Riutanmaa tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
40.	Haapajärvi	30	Haapajärven keskustan osayleiskaava
41.	Toholampi	11	Takkukankaan tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
42.	Toholampi	19	Pitkälehdon tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
43.	Reisjärvi	9	Pikku Kivinevan tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
44.	Sievi	19	Haukkamäen osayleiskaava (vireillä)
45.	Sievi	22	Kalliomaan osayleiskaava (vireillä)
46.	Ylivieska	25	Urakkanevan tuulipuiston osayleiskaava
47.	Kalajoki	27	Mökkiperä-Pahkamaan tuulipuiston osayleiskaava
48.	Kannus	29	Viiriharjun tuulipuiston osayleiskaava (vireillä)
49.	Haapajärvi	30	Vuovinkankaan tuulipuiston osayleiskaava

Lainvoimaiset ja vireillä olevat yleiskaavat huomioidaan Kenkäkankaan tuulivoimahankkeen suunnittelussa. Huomioiminen kohdistuu pääasiassa sosiaalisten- sekä maisemavaikutusten arviointiin. Muiden tuulivoimahankkeiden osalta vaikutustenarviointi painottuu yhteisvaikutusten arviointiin.

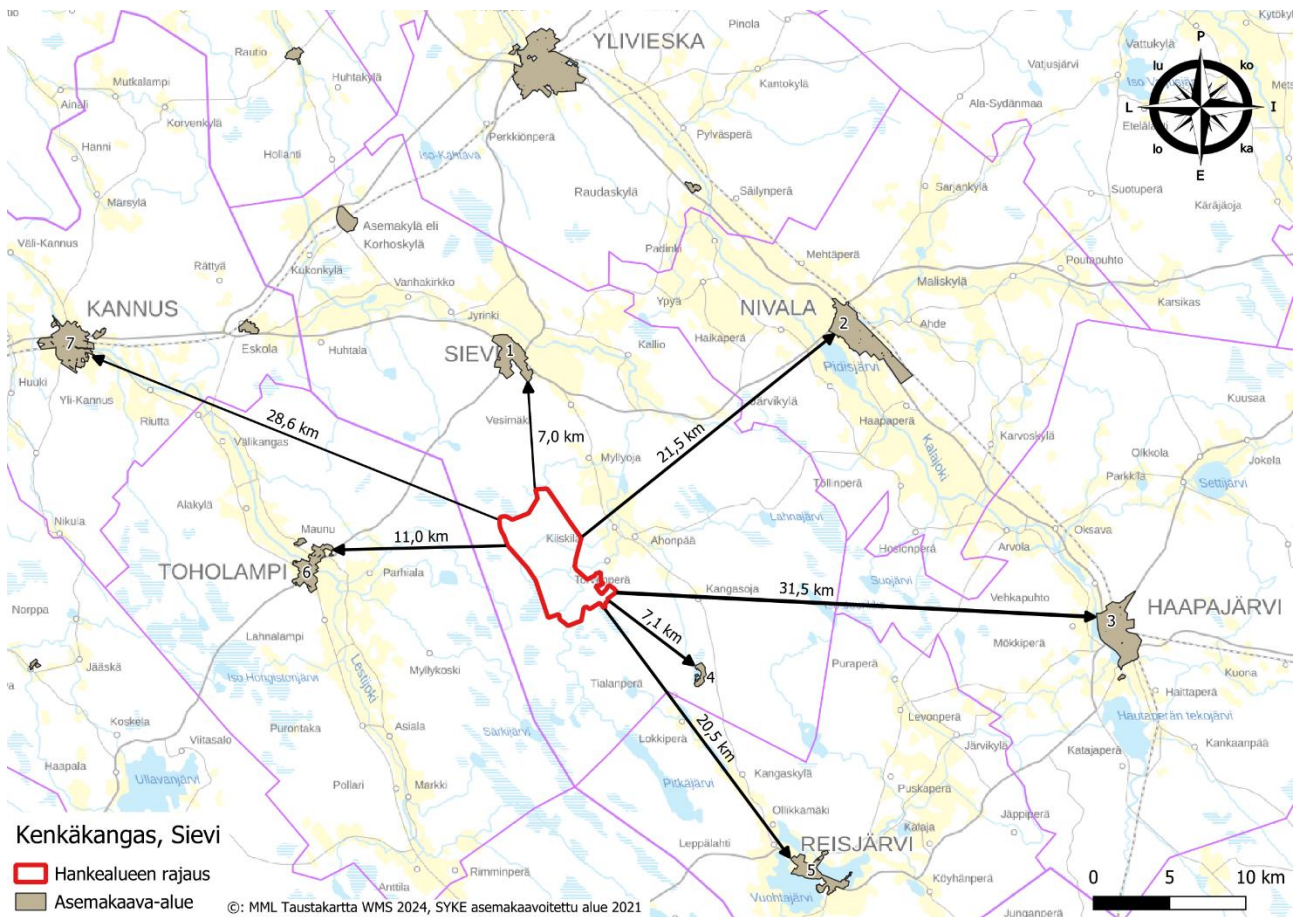
Kuva 6. Hankealue ja alueen yleiskaavatilanne (lainvoimaiset ja vireillä olevat).

Asemakaava-alueet:

Hankealueella ei ole voimassa olevia tai vireillä olevia asemakaavoja.

Nro:	Kunta:	Etäisyys noin:	Kaava:
1.	Sievi	7,0	Sievin keskustan asemakaava-alue
5.	Sievi	7,1	Maasydämen ranta-asemakaava-alue
7.	Toholampi	11,0	Toholammin keskustan asemakaava-alue

Lainvoimaisista asemakaavoista Kenkäkankaan tuulivoimapuiston osalta keskeisimpiä ovat Sievin keskustan asemakaava noin 7,5 km ja Maasydämen ranta-asemakaava noin 7,2 km päässä ja Toholammin keskustan asemakaava-alue noin 11 km päässä hankealueesta.

Kuva 7. Kenkäkankaan hankealue sekä lähimmät lainvoimaiset tai vireillä olevat asemakaava-alueet.

3.4 Rakennusjärjestys

Sievin kunnan rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.12.2010.

3.5 Vireillä olevat muut suunnitelmat ja hankkeet

Sievin kunta on laatinut vuonna 2024 tuulivoimaohjelman (hyv. kunnanvaltuusto 6.5.2024 § 16). Sievin tuulivoimaohjelman tavoitteena on määrittää periaatteet, miten tuulivoimarakentamista ohjataan kunnan alueella tulevaisuudessa. Tuulivoimaohjelmassa määritetään kriteerit, jotka ohjaavat tuulivoiman sijoittumista kunnan alueella. Kriteerien tavoitteena on varmistaa riittävät suojaetäisyydet, jotta asumisen, virkistyksen ja matkailun edellytykset turvataan, arvokkaat luonto-, maisema- ja kulttuuriarvot säilyvät ja haitalliset vaikutukset minimoidaan, sekä mahdollistaa kunnan alueella tuulivoimatuotantoa, jotta voidaan vastata ilmastonmuutoksen tuomiin haasteisiin, energiamurroksen edistämistarpeisiin sekä omavaraisuuden ja huoltovarmuuden edistämiseen.

Muut tuulivoimahankkeet:

Lähimmät rakennetut tuulivoimalat sijoittuvat noin 11 kilometrin etäisyydelle Kenkäkankaan hankealueesta koillisessa Jakoistenkallio (7 voimalaa) ja luoteessa Puutikankangas (8 voimalaa). Alle 20 kilometrin etäisyydellä hankealueesta on noin 24 rakennettua tuulivoimalaa, joista noin sama määrä on tuotannossa. Alle 20 kilometrin etäisyydellä on yhteensä 12 tuulivoimahanketta, joista 3 on rakennettu, 3 on luvitettu ja loput suunnittelun eri vaiheissa. Hankkeiden yhteenlaskettu teoreettinen maksimivoimalamäärä on noin 241 kappaletta.

Lähimmäksi hankealuetta sijoittuvat tuulivoimahankkeet ovat Vääräjoen tuulivoimahanke (YVA-selostusvaihe) ja Toholampi-Lestijärvi (luvitettu). Vääräjoen hanke on kiinni Kenkäkankaan hankkeessa etelä ja länsipuolelta, Toholampi-Lestijärvi hankkeeseen on noin 3 kilometriä hankealueen rajasta.

Taulukko 1. Muut hankealueet noin 50 km etäisyydellä Kenkäkankaan hankealueesta.

Nro.	Hanke	Kunta	Voimalat*	Tila*	Etäisyys noin km	Suunta
Hankkeet 0–20 km						
1.	Vääräjoki	Sievi	50	YVA	0	Etelä
2.	Toholampi-Lestijärvi	Toholampi ja Lestijärvi	49	Luvitettu	3	Länsi
3.	Tuppuraneva	Sievi	4	Luvitettu	4	Pohjoinen
4.	Pikku Kivineva	Reisjärvi	15	Kaavoitusaloite	9	Etelä
5.	Jakoistenkallio	Sievi	7	Tuotannossa	11	Koillinen
6.	Puutikankangas	Sievi	8	Tuotannossa	11	Luode
7.	Takkukangas	Toholampi	36	YVA-kaava	11	Luode
8.	Pajukoski II	Ylivieska	18	YVA	15	Pohjoinen
9.	Toholampi-Länsi	Toholampi	25	Luvitettu	15	Lounas
10.	Kiiskineva	Reisjärvi	20	YVA-kaava	15	Kaakkoon
11.	Pajukoski I	Ylivieska	9	Tuotannossa	18	Pohjoinen
12.	Pitkälehto	Toholampi	18	YVA	19	Luode
Hankkeet 20–50 km						

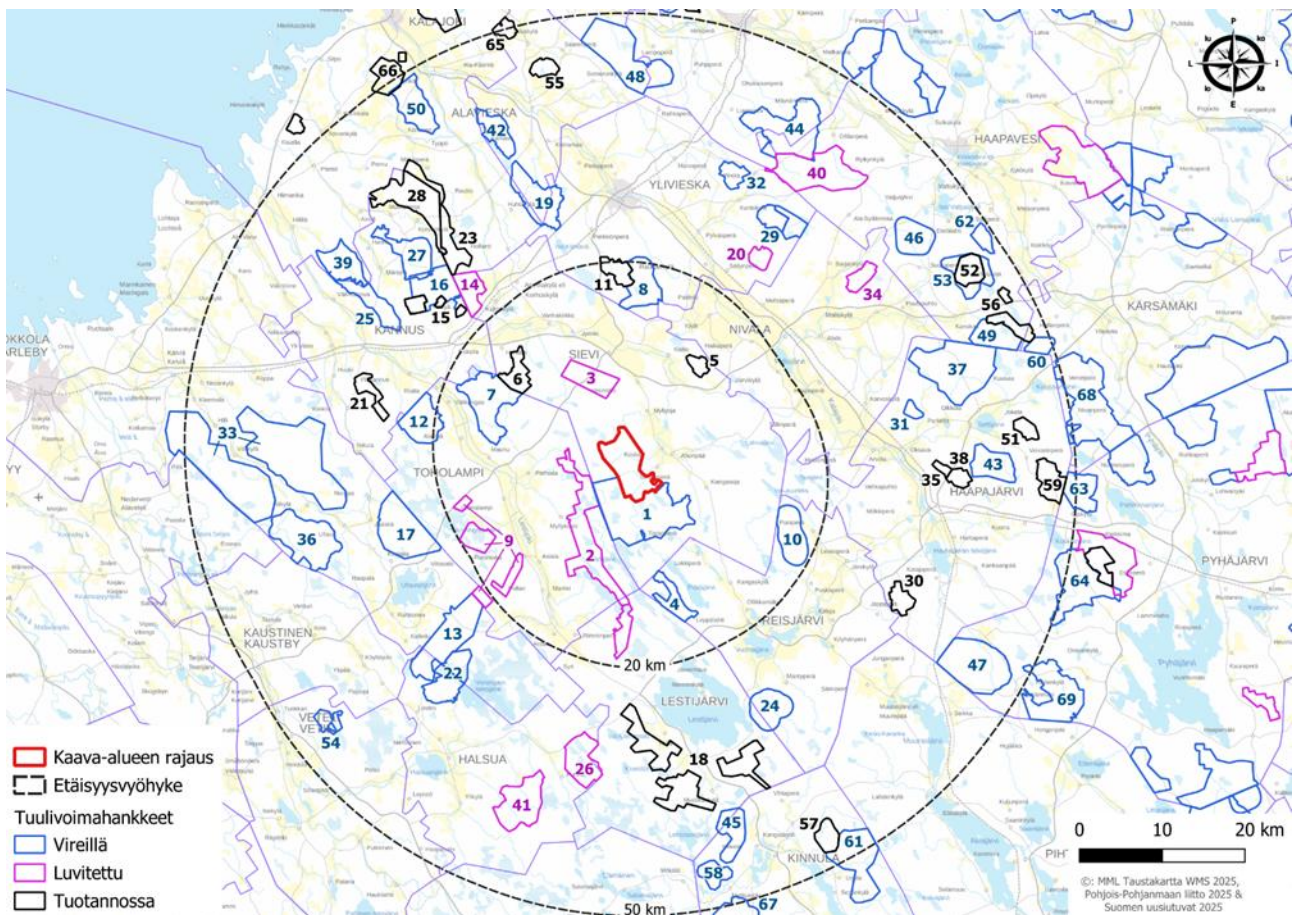
Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaava
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

13.	Tuohimaan ja Riutanmaan tuulipuistot	Kokkola ja Halsua	73	Kaavoitus tehty	22	Lounas
14.	Malakakangas	Sievi	12	Luvitettu	22	Luode
15.	Kaukasenneva	Kannus	8	Tuotannossa	23	Luode
16.	Kaukasenneva laajennus	Kannus	18	YVA-kaava	23	Luode
17.	Akkalankangas	Kokkola	34	Kaavoitus aloitettu	23	Länsi
18.	Lestijärvi	Lestijärvi	69	Tuotannossa	24,5	Etelä
19.	Verkasalo	Alavieska, Kalajoki ja Ylivieska	30	YVA	25	Pohjoinen
20.	Urakkaneva	Ylivieska	9	Luvitettu	25	Koillinen
21.	Kuuronkallio	Kannus	14	Tuotannossa	26	Länsi
22.	Kairineva	Halsua ja Kokkola	22	YVA-Kaava	26,5	Lounas
23.	Mökkiperä-Pahkamaa	Kalajoki	29	Rakennettu	27	Luode
24.	Rauranselkä	Reisjärvi ja Lestijärvi	9	Vireillä	27	Kaakko
25.	Tuohiräme	Kannus	19	Vireillä	28	Luode
26.	Honkakangas/ Kannisto	Halsua	36	Luvitettu	29	Etelä
27.	Viiriharju	Kannus	9	Vireillä	29	Luode
28.	Mutkalampi	Kannus-Kalajoki-Kokkola	69	Tuotannossa	29	Luode
29.	Vasama	Ylivieska	18	YVA-kaava	30	Koillinen
30.	Pajuperänkangas	Haapajärvi	14	Tuotannossa	31	Kaakko
31.	Vuovinkangas	Haapajärvi	6	Kaavoitusaloite	31	Itä
32.	Tuomiperä	Ylivieska	8	Luvitettu	32	Pohjoinen
33.	Pihtineva	Kokkola	50	YVA	32	Länsi
34.	Kukonaho	Nivala	5	Luvitettu	32	Koillinen
35.	Sauvinmäki	Haapajärvi	2	Tuotannossa	33	Itä
36.	Rautajalka	Kokkola	40	Vireillä	33	Länsi
37.	Hakulinkangas	Haapajärvi	42	YVA	33	Itä
38.	Savineva	Haapajärvi	7	Tuotannossa	34	Itä
39.	Linnanharju	Kalajoki	27	Vireillä	34	Luode
40.	Puutiosaari	Haapavesi	49	Luvitettu	35	Koillinen
41.	Kannisto	Halsua	20	Luvitettu	35	Etelä
42.	Hangaskurunkangas	Alavieska	9	Vireillä	35	Pohjoinen
43.	Korteperä	Haapajärvi	18	Vireillä	37	Itä
44.	Rahkola-Hautakangas	Haapavesi-Oulainen	40	YVA/kaava	37,5	Pohjoinen
45.	Vehkaneva	Kinnula	16	Vireillä	39	Etelä
46.	Koivulanneva	Haapavesi	11	Vireillä	39	Koillinen
47.	Moskuankangas	Pyhäjärvi	28	YVA	40	Kaakko
48.	Kettukangas	Merijärvi ja Oulainen	29	Vireillä	40	Pohjoinen
49.	Hautaneva	Haapavesi	18	Vireillä	41	Koillinen
50.	Talikallio	Kalajoki	22	Vireillä	42	Luode
51.	Ristiniitty	Haapajärvi	8	Tuotannossa	43	Itä
52.	Kesonmäki	Haapavesi	7	Tuotannossa	43	Koillinen
53.	Kesonmäki laajennus	Haapavesi	6	Kaavoitus aloitettu	43	Koillinen
54.	Jauhoneva	Veteli	14	Vireillä	43	Lounas
55.	Saarenkylä	Alavieska	9	Tuotannossa	43	Pohjoinen

Kenkäkankaan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen osayleiskaava
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

56.	Hankilanneva	Haapavesi-Kärsämäki	8	Tuotannossa	44	Koillinen
57.	Hautakangas	Kinnula	8	Tuotannossa	44	Kaakko
58.	Vehkaneva	Kinnula	16	Vireillä	44	Etelä
59.	Välakangas	Haapajärvi	24	Tuotannossa	45	Itä
60.	Hankila laajennus	Haapavesi-kärsämäki	15	YVA-kaava	47	Itä
61.	Hanhikangas	Kinnula	18	Vireillä	47	Kaakko
62.	Nevalaistenniemi	Haapavesi	9	Kaavoitusaloite	48	Koillinen
63.	Kokkopetäikkö	Pyhäjärvi	12	Kaavaluonnos	48	Itä
64.	Itämäki	Pyhäjärvi	24	Vireillä	48	Itä
65.	Kytölä	Alavieska	6	Tuotannossa	49	Pohjoinen
66.	Läntinen	Kalajoki	14	Tuotannossa	49	Luode
67.	Pekanrämpe	Kinnula	10	Vireillä	49	Etelä
68.	Riitamaa	Kärsämäki	36	YVA	49	Itä
69.	Hallakallio	Pyhäjärvi	28	Vireillä	49	Kaakko

*voimalamäärä kirjattu ilmoitetun maksimin mukaan, Suomen tuulivoimayhdistys: [Kartta - Suomen Tuulivoimayhdistys](#) (URL 22.7.2022)

Kuva 8. Muut tuulivoimalahankkeet Kenkäkankaan hankealueen ympäristössä 50 kilometrin etäisyydellä.

3.6 Maanomistus ja hallinta

Yleiskaava-alue koostuu pääosin yksityisten maanomistajien kiinteistöistä. Hanketoimija on tehnyt maanvuokrasopimuksia hankealueen maanomistajien kanssa.

4. Laadittavat selvitykset

Kenkäkankaan tuulivoimapuistoa varten toteutetaan YVA-menettely YVA-lain mukaisesti (5.5.2017/252). Ympäristövaikutusten arviointi on osa tuulivoimahankkeen suunnittelua, kun hankkeeseen sisältyy vähintään 10 tuulivoimalaa tai kun teho ylittää 45 MW.

YVA-menettelyn aikana tuotetaan enemmän tietoa hankkeesta ja sen vaikutuksista. Menettelyn tuloksia hyödynnetään kaavoitusprosessissa. YVA-menettely ei täten ole lupamenettely.

Kaavoituksessa hyödynnetään myös olemassa olevia selvityksiä/inventointeja sekä muuta valtakunnan ja maakunnan tason aineistoa. Osayleiskaavan vaikutustenarviointi toteutetaan AKL:n 9 §:n ja MRA:n 1 §:n mukaisesti.

Osayleiskaava laaditaan siten, että se täyttää yleiskaavan sisältövaatimukset (AKL 39 §) sekä tuulivoimaa koskevien osayleiskaavojen erityiset sisältövaatimukset (AKL 77b §).

Laaditut selvitykset

- Kenkäkankaan meluselvitys VE 1
- Kenkäkankaan meluselvitys yhteisvaikutukset
- Kenkäkankaan välkeselvitys VE 1
- Kenkäkankaan välkeselvitys yhteisvaikutukset
- Kenkäkankaan näkymäalue selvitys VE 1
- Kenkäkankaan näkymäalue selvitys yhteisvaikutukset
- Kenkäkangas valokuvaseuranta
- Kenkäkangas maisemaselvitys
- Kenkäkangas luontoselvitykset 2023
- Kenkäkangas linnustoselvitykset 2023
- Kenkäkankaan lepakkoselvitysraportti 2023
- Kenkäkankaan tuulivoimapuiston nisäkkäiden lumijälkilaskennat 2024
- Kenkäkangas susiselvitys 2024
- Arvio hankkeen vaikutuksista Kivinevan Natura-2000 alueeseen FI1001004 SAC
- Vaikutukset metsäpeuraan ja Kivinevan Natura 2000-alueeseen
- Viranomaisaineisto, ei julkinen liite
- Viranomaisaineisto, ei julkinen liite
- Aurinkovoima-alueen pesimälinnustoselvitys 2025
- Päiväpetolintujen kesäseuranta 2025
- Kenkäkangas arkeologinen inventointi 2023
- Kenkäkangas arkeologinen täydennysinventointi 2025
- Sähkönsiirron selvityksiä

Erillisasiakirjat: <https://www.ymparisto.fi/kenkakankaantuulivoimaYVA>

5. Arvioitavat vaikutukset

Kaavan vaikutuksia arvioidaan alueidenkäyttölain säädösten edellyttämällä tavalla. Vaikutusten selvittämisen tarkoituksena on jo suunnittelun aikana saada tietoa suunnitteluratkaisujen merkityksestä ja siten parantaa lopullisen suunnitelman laatua.

Alueidenkäyttölaissa säädettyt vaikutukset:

1. ympäristövaikutukset,
2. yhdyskuntataloudelliset,
3. sosiaaliset,
4. kulttuuriset ja
5. muut vaikutukset.

Selvitykset tehdään koko siltä alueelta, jolla kaavalla voidaan arvioida olevan merkittäviä vaikutuksia.

Arvioinnin perusteella voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

Arvioinnin perusteella voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

- ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön;
- maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon;
- kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin;
- alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen; – kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön.

Vaikutusten selvittäminen perustuu alueelta tehtyihin selvityksiin, olemassa olevaan perustietoon, maastokäynteihin, osallisilta ja viranomaisilta saataviin lähtötietoihin ja palautteeseen, sekä laadittavien suunnitelmien ympäristöä muuttavien ominaisuuksien analysointiin.

Arvioidaan asemakaavan suhde yleiskaavan sisältövaatimukseen (AKL 54 §) ja suhde Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaan.

Arvioidaan miten 1.3.2009 voimaan tulleet tarkistetut valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) huomioidaan ja edistetään kaavassa.

6. Osalliset

Osallisella tarkoitetaan alueen maanomistajia ja niitä, joiden asumiseen, työnteekoon tai muihin oloihin kaavaa saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaisia ja yhteisöjä, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. (AKL 62 §)

Osallisia ovat ne, joiden asumiseen, työhön, muuhun olemiseen tai tekemiseen valmisteilla oleva kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa:

- kaavan vaikutusalueen asukkaat
- yritykset ja elinkeinonharjoittajat
- virkistysalueiden käyttäjät
- kaavan vaikutusalueen maanomistajat ja haltijat

Yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään:

• Cinia Group Oy	• Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala ry
• Digita Networks Oy	• Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys ry
• DNA Oy	• Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry
• Elenia Oyj	• Riistakeskus, Oulu
• Elisa Oyj	• Sievin metsästysseura
• Edzcom Oy (ent. Ukkoverkot)	• Sievin riistanhoitoyhdistys ry
• Finavia Oyj	• Sievin yrittäjät ry
• Härrfors-Nät-Verkko Oy Ab (verkkopalvelu)	• Suomen luonnonsuojeluliiton, Kalajokilaakson yhdistys ry
• Ilmatieteenlaitos	• Suomen metsäkeskus, Pohjoinen palvelualue
• Jokilaakson kelkkailijat	• Vesikolmio
• Kiiskilammin metsästysyhdistys ry	
• Kiiskilän kyläyhdistys	
• Korpelan voima Ky	
• Maasydämen loma-asukkaat	
• MTK Pohjois-Suomi ry	

Viranomaiset:

• Fingrid Oyj	• Keski-Pohjanmaan liitto
• Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos	• Pohjois-Pohjanmaan museo
• Kannuksen kaupunki	• K.H. Renlundin museo
• Kokkolan kaupunki	• Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
• Liikenne- ja viestintävirasto, Traficom	• Puolustusvoimat, 3. logistiikkarykmentti
• Luonnonvarakeskus Luke	• Sievin kunta, hallintokunnat
• Metsähallitus, Pohjois-Pohjanmaa	• Suomen Erillisverkot
• Oulun hätäkeskus	• Toholammin kunta
• Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	• Traficom
• Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus	• Väylävirasto
• Pohjois-Pohjanmaan liitto	

7. Osallistumis- ja aikataulusuunnitelma

Sievin kunnan tekninen lautakunta on käsitellyt toimijan kaavoitusaloitteen 25.1.2022 § 7. Hankkeen YVA-menettely käynnistettiin YVA-lain 8 §:n mukaisella ennakkoneuvottelulla 2.6.2022. Sievin kunnan tekninen lautakunta päätti 13.9.2022 § 43 asettaa Kenkäkankaan osayleiskaavan Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtäville.

Työn aloitus 2-9/2022

Kaavaprosessi ja YVA-menettely etenevät yhtäaikaaisesti. Kenkäkankaan tuulivoimapuiston hankekokonaisuus tarkentui vuoden 2022 keväällä ja hankkeesta järjestettiin YVA-lain mukainen ennakkoneuvottelu 2.6.2022. Ennakkoneuvottelun tavoitteena on edistää arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa, hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välistä tiedonvaihtoa sekä parantaa selvitysten ja asiakirjojen laatua ja käytettävyyttä sekä sujuvoittaa menettelyjä.

Ennakkoneuvottelussa YVA-konsultti esitteli hanketta, sen tarkoitus ja laajuus sekä esitti alustavan suunnitelman laadittavista selvityksistä, painopistealueista ja aikataulusta.

Palaverissa päätettiin, että YVA-menettely ja kaavaprosessi laaditaan erillisinä menettelyinä.

Ennakkoneuvottelun jälkeen hanketoimija ja Sievin kunta järjestivät infotilaisuuksia sekä kunnan päättäjille 8.6.2022 että kaikille osallisille avoimen keskustelutilaisuuden 21.6.2022 Kiiskilän koululla. Tilaisuuteen osallistui noin 40 hankkeesta kiinnostunutta osallista.

OAS ja YVA-ohjelma 9/2022-12/2022

OAS asetettiin nähtäville kunnassa. Samanaikaisesti Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus asettaa YVA-ohjelman nähtäville. 21.9.-21.10.2022.

OAS nähtävilläolosta ilmoitettiin ja kuulutettiin hankealueen, eli tässä hankkeessa Sievin kunnan ilmoitustauluilla ja Sieviläinen sanomalehdessä

Aineisto oli nähtävissä Sievin kunnan internetsivuilla: <https://www.sievi.fi/kaavoitus>, sekä Sievin kunnan kirjastossa, Haikolantie 19, Sievi

Nähtävilläolonaikana järjestettiin kaikille avoin tiedotus- ja yleisötilaisuus 28.9.2022 Sievin kunnantalon valtuustosalissa: Haikolantie 16. Yleisötilaisuuteen oli mahdollista osallistua myös etänä, ohjeet etätilaisuuteen liittymisestä, olivat kuulutuksen yhteydessä. Tilaisuuksissa oli läsnä hankkeesta vastaavan edustajat, kaavoittajan edustaja, yhteysviranomaisen edustaja sekä YVA- ja kaavakonsultin edustajat.

Osallisilla on mahdollisuus jättää kaavasta osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä Sievin kunnalle:

- Sähköisesti: kirjaamo@sievi.fi
- Kirjeitse: Tekninen lautakunta, Haikolantie 16 85 410 Sievi

Kaavaluonnos ja YVA-selostus 1/2023-10/2024

AKL:n 66 §:n mukainen kaavoituksen 1.viranomaisneuvottelu pidettiin 17.6.2024. Kaava-aineisto toimitettiin kesällä 2024 Sievin kuntaan. Sievin kunnan tekninen lautakunta käsitteli kaavan valmisteluaineiston 14.8.2024 §39, minkä jälkeen käynnistettiin kaava-aineiston aineiston nähtäville asettamisen prosessi.

Kaavan valmisteluaineisto oli nähtävillä 21.8.-23.9.2024. Nähtävilläolon aikana järjestetään kaavaluonnoksen tiedotus- ja keskustelutilaisuudet 4.9.2024.

Kaavaehdotus 11/2024-

AKL:n 66 §:n mukainen kaavoituksen 2.viranomaisneuvottelu pidettiin 12.11.2025. Tämän jälkeen Sievin kunnan tekninen lautakunta käsittelee kaavan ehdotusaineiston, minkä jälkeen käynnistetään kaavaehdotuksen nähtäville asettamisen prosessi.

Yleiskaavaehdotus asetetaan AKL 65 §:n ja MRA 19 §:n mukaan julkisesti nähtäville vähintään 30 päivän ajaksi kunnan ilmoitustaululle. Yleiskaavan nähtävillä olosta ilmoitetaan julkisesti. Osallisilla on oikeus tehdä kirjallinen muistutus kaavaehdotuksesta. Ehdotusvaiheessa ulkopaikkakuntalaisille kaava-alueen maanomistajille tiedotetaan postitse kunnan tiedossa olevien osoitteiden mukaisesti. Nähtävilläolon yhteydessä järjestetään tiedotus- ja keskustelutilaisuus. Tilaisuuden ajankohta julkaistaan nähtäville asettamisen kuulutuksen yhteydessä.

Osallisilla ja muilla kansalaisilla on mahdollisuus esittää muistutuksia nähtävilläolon aikana kaavaehdotuksesta kirjallisesti Sievin kunnalle määräaikaan mennessä. Kaavaehdotuksesta pyydetään lausunnot tässä viranomaisilta. Annettujen lausuntojen ja muistutusten perusteella kaavoittaja käsittelee kaavasta saadun palautteen.

Aineisto on nähtävissä Sievin kunnan internetsivuilla: <https://www.sievi.fi/kaavoitus>, sekä Sievin kunnan kirjastossa, Haikolantie 19, Sievi

Osallisilla ja muilla kansalaisilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä nähtävilläoloaikana kaavaluonnoksesta Sievin kunnalle:

- Sähköisesti: kirjaamo@sievi.fi
- Kirjeitse: Tekninen lautakunta, Haikolantie 16, 85 410 Sievi

Hyväksymisvaihe 1/2025

Sievin kunnanvaltuusto päättää yleiskaavan hyväksymisestä. Yleiskaavan hyväksymispäätöksestä tiedotetaan ELY-keskusta, muita lausunnon antaneita ja tiedottamista erikseen pyytäneitä sekä Kunnan ilmoitustaululla ja internetsivuilla.

Alueidenkäyttölain 188 §:n mukaan yleiskaavan hyväksymistä koskevaan päätökseen voi hakea muutosta valittamalla Oulun hallinto-oikeuteen siten kuin kuntalaissa säädetään. Jos valituksia ei jätetä, kaava astuu voimaan, kun sen hyväksymistä koskevasta lainvoimaisesta päätöksestä on kuulutettu (MRA 93 §).

8. Yhteystiedot

Kaavoituksesta vastaava:

Sievin kunta, Haikolantie 16, 85410 Sievi

Sami Puputti, tekninen johtaja
p. 044 4883 263
sami.puputti@sievi.fi

Kaavoitus- ja YVA-konsultti:

Alusta Consulting Oy, Annankatu 27 A 2. krs. 00100 Helsinki

Lauri Solin, DI YKS-402
p. 044 704 6281
lauri.solin@alustaconsulting.fi